

[Udenrigsministeren.]

men lad nu alt dette hvile til de fortsatte saglige overvejelser, vi skal foretage sammen.

Jeg vil blot gerne fremhæve, at mine vurderinger af fremtiden, der var indeholdt i oplægget i tirsdags, var det ikke min mening at gå fra.

Dernæst vil jeg sige, at jeg glædede mig meget over, at det ærede medlem hr. Per Federspiel udtalte, at det ikke var venstres ønske at så politisk splittelse omkring denne sag. Jeg synes, det er væsentligt. Det var den samme linje, det ærede medlem hr. Poul Møller fulgte op, når han så rigtigt sagde, at skal vi udrette noget positivt, må et væsentligt udsnit af denne sals medlemmer stå sammen om det. Derfor advarede det ærede medlem hr. Poul Møller også mod politisk splittelse og gold polemik. Der ønskes fra praktisk taget alle sider videregående fordomsfri fælles overvejelser, og jeg vil gerne give udtryk for, at regeringen er rede til at medvirke hertil.

Økonomiministerens (Bertel Dahlgaard):

Det ærede medlem hr. Poul Møller fremdrog både i går og i dag spørgsmålet om, hvorledes England ville stille sig over for en nordisk toldunion. Det må dog vel forekomme utænkeligt, at England skulle reagere ugunstigt heroverfor, og der har så vidt mig bekendt aldrig været antydning af noget i den retning.

Må jeg i øvrigt sige til det ærede medlem, at jeg synes egentlig, der har været en besynderlig uoverensstemmelse mellem de stærke krav, det ærede medlem har rettet til regeringen om at tage fastere og mere konkrete standpunkter, og det ærede medlems udtalelser i dag om, at det konservative parti søger at balancere under hensyn til foreliggende eller fremtidige muligheder. Man kan føje til, at ordet „balancere“ måske er et noget mildt udtryk. Da jeg i går hørte det ærede medlems tale, havde jeg næsten indtryk af, at det ærede medlem vaklede frem og tilbage. Under de første tre fjerdedele af talen sagde jeg til mig selv: ja, det ærede medlem vil altså sandsynligvis ende i glideflugt dér, hvor det ærede medlem hr. Per Federspiel bevægede sig hen; men i den sidste fjerdedel af talen gav det ærede medlem et overmåde fornuftigt

udtryk for den overvejelsernes vej, som enhver ansvarlig regering her i Danmark utvivlsomt må bevæge sig på. Denne overvejelsernes vej befinder jeg mig også på, og jeg nærer, tror jeg, de samme forhåbninger som de øvrige regeringsmedlemmer. Disse forhåbninger har jeg aldrig lagt skjul på, men jeg har i de taler, som det ærede medlem henviste til, altid givet en nøgtern redegørelse for de omstændigheder, der for Danmark og dansk landbrug knytter sig til Romtraktaten. Det har jeg gjort på tidspunkter, hvor andre her i landet i store taler har taget deres standpunkter uden at klargøre sig selv de mest elementære forudsætninger.

Når det ærede medlem taler både venligt og somme tider næsten afvisende om tanken om et nordisk fællesmarked, skal jeg for mit vedkommende ikke lægge skjul på, at jeg frygter historiens dom over den generation af nordiske politikere, som ikke formår at virkeliggøre de tanker, der på disse områder har ligget i svøb siden Tietgens dage, og som vor tids vældige begivenheder på en særegen måde har gjort aktuelle med meget vidtrækkende perspektiver for de nordiske rigers fremtidige sammenhold. Jeg tror, at der inden for det ærede medlem hr. Poul Møllers parti er nordiske traditioner, så man måtte kunne vente en noget anden tone end den, det ærede medlem har anvendt her i salen i går og i dag; og det var derfor, det ærede medlem hr. H. K. Sørensens tale, som indeholdt positive synspunkter også på dette område, glædede mig.

(Kort bemærkning).

Per Hækkerup: Det ærede medlem hr. Poul Møller fandt, at jeg havde argumenteret stærkt mod den løsning, som måske til sidst ville vise sig at være den eneste mulige. Jeg har givet udtryk for en række betænkeligheder ved Danmarks isolerede tilslutning til fællesmarkedet og givet udtryk for, at vi må forsøge på at udnytte de muligheder, der fortsat måtte være for at få en mere omfattende løsning. Hvis disse andre muligheder brister, og hvis Danmark kommer til at stå over for valget mellem enten at gå ind i de seks isoleret eller isoleret at stå udenfor, vil vi være nødt til at foretage et valg, som vi i social-